Бивши британски премијер, Тони Блер, признао је у својој новој књизи да није предвидео, како је описао, "кошмар" који се догодио у Ираку после свргавања Садама Хусеина. У управо објављеним мемоарима Блер каже да дубоко жали због изгубљених живота током војне кампање у Ираку, али да сматра да би останак Садама Хусеина на положају био опаснији по међународну безбедност. Једно од поглавља у Блеровој књизи зове се "Косово" и заузима 30-так страна.

У интервјуу за ВВС поводом своје нове књиге, Блер је још рекао да Британија треба да буде спремна да се суочи са Ираном ако Техеран настави са развојем нуклеарног оружја.

Тридесетак страна о Косову

Једно од поглавља у Блеровој књизи зове се "Косово" и заузима 30-так страна.

У њему Блер пише о, како овде у Британији многи верују, једној од својих успешнијих епизода - о својој улози у бомбардовању Србије од стране НАТО снага током 1999. године, због, како пише, "етничког чишћења на Косову."

Блер је, према властитом уверењу, одиграо кључну улогу у овој војној интервенцији и признаје да је био у мањини када се залагао за војно решење косовске кризе.

Каже да је његово инсистирање на таквом решењу ставило под велики притисак и на, иначе, по његовом утиску, одличне личне односе са тадашњим америчким председником Билом Клинтоном.

Американци, за разлику од британског премијера, нису били толико заинтересовани за војно решење, јер га није било лако продати америчком јавном мњењу - за разлику од

сукоба у Авганистану и Ираку, било је јако тешко рећи шта су директни амерички интереси на Косову.

Притисак на САД

Блер такође пише да га је Клинтон критиковао зато што су се у америчкој штампи у то време појављивали текстови у којима се говорило да британски премијер врши притисак на Сједињене Државе да пристану на слање копнених трупа на Косово, уколико ваздушни напади не буду дали резултате.

На крају је, међутим, пише Блер, ипак пристао и на копнене трупе. Његово објашњење у овој књизи о по властитом признању изузетно великом инсистирању на војном решењу косовске кризе, у принципу се своди на његов већ познат став о тзв. "хуманитарним интервенцијама".

Он пише да је за њега Косово у суштини било морално питање и да свака војна интервенција са собом доноси одређене ризике, али и да је и не-интервенисање такође ризично, и као пример наводи Босну и Херцеговину почетком деведесетих година.

Блер каже да је у првом тренутку његов главни мотив за тражење војног решења за Косово био, како каже, "бес због онога што се тада дешавало на Косову", где су обични људи, наставља он, протеривани из својих кућа и претварани у избеглице, убијани, силовани и претучени на дивљачки и врло често садистички начин.

Историјске лекције

"Боже, пита се Блер, зар нас европска историја ничему није научила?", и пише да је то за њега било шокантно, али да је још страшније било то што се у одређеним круговима признавало да је све то јако шокантно, али да се истовремено постављало питање - да ли ми заиста желимо да се мешамо?

У сваком случају, Блер каже да га је Косово научило низу лекција - и о власти, и вођству, и о себи. Када данас чита материјале из тог времена и размишља о томе како се ситуација развијала, Блер се, како каже, "диви".

Бивши премијер каже да је Косово "дефинисало његово виђење спољних и војних интервенција уопште".

Чини се да Блер не жали ни због једне одлуке из тог времена; жао му је, рецимо, због тога што су НАТО-ови авиони током бомбардовања погодили један цивилни конвој - не каже тачно који, и жао му је што је у бомбардовању Београда страдала и кинеска амбасада.

Такође признаје да, како каже, нико не може да каже да су проблеми Балкана сада решени.

Боља будућност за Балкан

Балкан, који је више од века био синоним за нестабилност, данас, каже Блер, барем има шансу за бољу будућност. Хрватска је почела преговоре о приступању Европској унији, Словенија је већ пуноправни члан ЕУ.

Данашњу Србију не помиње, и не бави се питањем независности Косова.

У косовском контексту Блер помиње и Ирак, и каже да пример те земље показује колико је тешко балансирати одлуке и зашто, како наводи, никада није мислио да они који се нису слагали са њим, глупи или слабоумни.

У поглавље посвећеном Косову, на 30 страна, стало је и штошта друго осим Косова; Блер опширно говори о свом односу са Билом Клинтоном, кога сматра, како каже, "најимпресивинијем политичарем кога је икада упознао".

(BBC)